

**UCHWAŁA NR III/22/2024
RADY MIASTA LUBAŃ**

z dnia 25 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Lubaniu na lata 2024 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2024 r., poz. 424) Rada Miasta Lubań uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Lubaniu na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Witold Chojnacki

Załącznik
do Uchwały Nr III/22/2024
Rady Miasta Lubań
z dnia 25 czerwca 2024 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W LUBANIU
NA LATA 2024-2030**

Lubań 2024

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna.....	4
III. Założenia i cele programu.....	4
IV. Podmioty realizujące program.....	5
V. Baza wiedzy do opracowania programu.....	5
VI. Dane demograficzne.....	6
VII. Diagnoza zjawiska przemocy domowej.....	6
VII. 1. Opinie uczniów.....	6
VII. 2. Opinie nauczycieli.....	7
VII. 3. Opinie mieszkańców.....	8
VII. 4. Opinie specjalistów.....	19
VIII. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	10
IX. Sprawozdanie z działalności funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego.....	10
X. Sprawozdanie z działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.....	11
XI. Dane z Komendy Powiatowej Policji.....	12
XII. Analiza SWOT.....	12
XIII. Realizacja programu.....	15
XIV. Obszary realizacji programu i ich uszczegółowienie.....	15
Obszar 1: Profilaktyka i edukacja społeczna - działania informacyjne i edukacyjne: obszar kierowany do mieszkańców Lubania, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.....	15
Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową – działania wspierające.....	16
Obszar 3: Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową– działania korekcyjne.....	16
Obszar 4: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – działania rozwojowe.....	16
XV. Uwagi końcowe.....	16

I. Wstęp

Przemoc domowa jest realnym zjawiskiem występującym niezależnie od statusu społecznego czy ekonomicznego. Może dotknąć każdego bez względu na wiek, płeć czy wyznanie. Przemoc domowa stanowi wielopłaszczyznowy problem, który prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych, prawnych, ale także może prowadzić do tragicznych skutków psychicznych i lub fizycznych, czy nawet zabójstw lub samobójstw. Najczęstsze skutki, jakie widzimy to między innymi przestępczość, rozpad więzi rodzinnych, ubóstwo, bezrobocie, obniżona jakość życia, zachwiany dobrostan psychiczny oraz problemy emocjonalne.

Duży wpływ na stosowanie przemocy domowej ma uzależnienie oraz nadużywanie alkoholu i substancji psychoaktywnych. Wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu uznanego za przemoc domową jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Często stan ten jest traktowany, jako czynnik usprawiedliwiający przemocowe zachowanie, co oczywiście jest błędnym założeniem i nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny.

Najczęstszymi formami przemocy domowej są: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna, przemoc za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, ale także inne rodzaje zachowań jak na przykład zaniedbanie, niezaspokajanie podstawowych potrzeb osób zależnych od drugiej osoby, niszczenie rzeczy osobistych, zmuszanie do picia alkoholu czy zażywania środków psychoaktywnych lub leków. Bez względu na rodzaj doznawanej przemocy osoby te mogą odczuwać bezsilność, niepokój, obniżają swoją samoocenę, doświadczają depresji lub innych chorób na tle psychosomatycznym. Najbardziej narażone są dzieci doświadczające przemocy domowej, ponieważ powoduje ona w ich życiu nieodwracalne skutki, które mogą być niezauważone w wieku dziecięcym, lecz mają poważne konsekwencje w ich życiu dorosłym. Z uwagi na to osoby doznające przemocy domowej, a w szczególności krzywdzone dzieci potrzebują pomocy innych, w tym specjalistów, którzy zapewnią im profesjonalną pomoc interwencyjną oraz terapeutyczną.

Definicję przemocy domowej oraz osobę doznającą jak i stosującą przemoc domową jasno określa art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jest tam również zawarty zapis o małoletnim świadku stosowania przemocy domowej, którego należy traktować również, jako osobę doznającą przemocy domowej.

Art. 2.[Definicje] Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) *przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*
  - a) *narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
  - b) *naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
  - c) *powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
  - d) *ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
  - e) *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;*
- 2) *osobę doznającą przemocy domowej - należy przez to rozumieć:*
  - a) *małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
  - b) *wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,*
  - c) *rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,*
  - d) *osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
  - e) *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*

f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa;

- 3) osobie stosującej przemoc domową - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;
- 4) świadku przemoc domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemoc domowej lub widziała akt przemoc domowej.
2. Przez osobę doznającą przemoc domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemoc domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest dokumentem stworzonym aby wyznaczyć podmiotom pomocowym cele do skutecznego działania, reagowania oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową. Szczególną ochroną i wsparciem powinny zostać objęte osoby małoletnie doświadczające przemoc domowej oraz będące jej świadkami.

Konieczność opracowania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynika nie tylko z art. 9b ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemoc domowej, który nakłada na Zespół Interdyscyplinarny obowiązek opracowania i realizację programu, ale także z negatywnych zjawisk widocznych oraz odczuwalnych na terenie miasta Lubą. Zjawiska te zostały wyszczególnione w diagnozie problemów społecznych zrealizowanej przez Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe GENESIS z siedzibą w Krakowie, na zlecenie Urzędu Miasta Lubą, zawartej w części VII niniejszego programu.

II. Podstawa prawna

Dokumenty prawne stanowiące podstawę do stworzenia programu to:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemoc domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

III. Założenia i cele programu

Opracowanie oraz przyjęcie niniejszego programu ma na celu przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemoc domowej. Program ma stworzyć warunki do skutecznego przeciwdziałania przemoc domowej na terenie miasta Lubą w perspektywie wieloletniej na lata 2024-2030.

Głównym celem programu jest:

- zmniejszenie zjawiska przemoc domowej,
- zwiększenie skuteczności działań podejmowanych przez instytucje pomocowe na rzecz przeciwdziałania przemoc domowej,
- uwrażliwienie mieszkańców na problem przemoc domowej oraz uświadomienie jak duży i bardzo bagatelizowany jest to problem na terenie lokalnym.

Cele szczegółowe:

- podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- poszerzenie dostępności do ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- dostosowanie działań pomocowych do aktualnych potrzeb osób dotkniętych przemocą domową,
- podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej przez specjalistów.

IV. Podmioty realizujące program

Realizatorami programu są lokalne instytucje, organizacje, podmioty oraz osoby pracujące na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, a w szczególności:

- Urząd Miasta Lubań,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Lubaniu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu,
- Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu,
- Prokuratura Rejonowa w Lubaniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu,
- Sąd Rejonowy w Lubaniu,
- Szkoły Podstawowe w Lubaniu.

Podmioty lokalne, które współpracują z realizatorami programu na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej to m.in.:

- Ośrodek Wsparcia Dziennego w Lubaniu,
- Oddział Miejski Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Lubaniu,
- Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt w Lubaniu,
- Stowarzyszenia,
- placówki oświatowe na terenie miasta,
- placówki służby zdrowia na terenie miasta.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku.

V. Baza wiedzy do opracowania programu

Podstawę do opracowania Programu oraz narzędzia, które nadadzą kierunki kształtowania lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie, stanowią:

- dane demograficzne,
- wyniki diagnozy zjawiska przemocy przeprowadzonej w 2023 r. na terenie Miasta Lubań,
- sprawozdanie z działalności funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu i Zespołu Interdyscyplinarnego,

- sprawozdanie z działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy przy Urzędzie Miasta Lubań,
- Dane z Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu,
- analiza SWOT miasta Lubań.

Wskazane powyżej źródła danych pokazują zasadność kompleksowego podejścia do opracowania niniejszego programu.

VI. Dane demograficzne

Miasto Lubań liczy 18 587 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2023r.) w tym 53,62% kobiet i 46,38%. Stopa bezrobocia w mieście wynosiła 2,6%, co jest wartością niższą od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa dolnośląskiego oraz mniejszą niż stopa bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. Na koniec grudnia 2023r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 305 osób (dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu).

VII. Diagnoza zjawiska przemocy domowej

Na terenie miasta Lubań w 2023r. zrealizowano diagnozę zjawiska przemocy, której realizatorem było Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe GENESIS z siedzibą w Krakowie. Głównym celem diagnozy było zidentyfikowanie skali zagrożeń, wśród uczniów szkół podstawowych (188 osób), lokalnych nauczycieli (44 osób), dorosłych mieszkańców (221 osoby) oraz specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (25 osób).

Koniecznym należy tu zaznaczyć, że zarówno ilościowe, jak i jakościowe oszacowanie zjawiska przemocy jest niezwykle dużym wyzwaniem, bowiem ludzie niechętnie mówią o negatywnych zjawiskach, jakie występują w ich życiu rodzinnym i równie rzadko przyznają, że są osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc domową oraz, że są świadkami przemocy domowej, stąd uzyskane wyniki można traktować jedynie, jako opinie i deklarowane stanowiska dotyczące podjętej tematyki.

VII. 1. Opinie uczniów

Badania wśród uczniów pokazują, iż:

- przemocy najczęściej doświadczają: dzieci – 56%, kobiety – 17%, osoby niepełnosprawne – 21%, mężczyźni – 5%, osoby starsze – 1%,
- przemoc fizyczna to: uderzenie, duszenie, szarpanie za włosy, popychanie, ciągnięcie za uszy, klaps, krępowanie ruchów, pozbawienie kieszonkowego, krytykowanie czy wyśmiewanie, natomiast psychiczna to: szantażowanie, wyśmiewanie w obecności innych osób, zmuszanie do niechcianych zachowań, ciągle obwinianie/osądzanie, straszenie pozbawieniem życia, zmuszanie do spożywania alkoholu, ujawnienie tajemnic/sekretów, brak zainteresowania rodziców sytuacją dziecka, zamykanie w domu, ograniczanie dostępu do internetu, wykonywanie obowiązków domowych np. wynoszenie śmieci czy sprawdzanie

przez rodziców zadań domowych; poza tymi formami przemocy uczniowie wskazali ponadto na cyberprzemoc w tym hejt oraz przemoc seksualną/molestowanie.

- 11% twierdzi, że w ich domu występuje zjawisko przemocy, a wśród tej grupy najczęściej miała ona formę krytykowania, osądzania/obwiniania, szantażowania, zamykania w domu, wyśmiewania przy innych, popychania, klapsów, bicia/policzkowania, ciągnięcia za uszy, wykorzystywania seksualnego, szarpania za włosy czy zmuszania do określonych niechcianych zachowań,

- jako przyczynę powstawania przemocy najczęściej wskazywano uzależnienia tj. alkohol, narkotyki, hazard, a także konflikty i awantury w domu, złe relacje z rodzicami/opiekunami, złe zachowanie, brak wspólnie spędzonego czasu, problemy finansowe rodziny,

- 61% uczniów odpowiedziało, że w szkole występuje przemoc, a spośród różnych miejsc to właśnie szkoła była wskazywana najczęściej, jako miejsce jej występowania,

- 13% deklaruje znajomość instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy tj. policja, Niebieska Linia, psycholog, szkoła,

- 43% doświadczyło przemocy (w ogóle) i najczęściej była ona adresowana od kolegów/koleżanek, a spośród nich tylko 60% poprosiło kogoś o pomoc,

- 53% uczniów stwierdziło, że osoby doświadczające przemocy radzą sobie z trudnymi emocjami poprzez sięganie po używki, uciekając w świat wirtualny 51% lub sięgają po pomoc psychologa 51%,

- zdaniem uczniów, by zmniejszyć zjawisko przemocy należy zmienić postawę osób dorosłych, którzy nie reagują na przemoc (57%),

- 74% badanych uczniów wychowuje się w rodzinach pełnych, natomiast 17% w rodzinach niepełnych, pozostali wskazali na inną strukturę,

- 81% matek/opiekunek dzieci nie pracuje, natomiast ojców/opiekunów w takiej sytuacji jest 65% (suma odpowiedzi w pytaniu nie stanowi 100% ze względu na wielokrotność odpowiedzi),

- 33% badanych swój wolny czas spędza samotnie.

VII. 2. Opinie nauczycieli

Badania wśród nauczycieli pokazują, iż:

- 46% uważa, że na terenie placówki, w której pracuje występuje przemoc, a jej formy to przede wszystkim: przemoc psychiczna oraz przemoc fizyczna; ponadto 9% przyznało, iż w ciągu ostatniego roku zgłosił się do nich uczeń, który doświadcza przemocy,

- jako sprawców przemocy ankietowani najczęściej wskazują chłopców,

- ich reakcja na zjawisko przemocy to przede wszystkim: rozmowy z uczniami i rodzicami, nikt z nauczycieli nie wskazał, by udawał, że nie widzi przemocy lub nic nie zrobił w przypadku jej zauważenia,

- przyczyna występowania przemocy wynika z postaw takich jak: chęć zwrócenia na siebie uwagi, wzorce zachowań „wyniesione” z domu, presja grupy, chęć dominowania nad innymi oraz lęk przed odrzuceniem,

- dzieci/młodzież najczęściej ze swoimi problemami zgłaszają się do wychowawcy (84%), pedagoga szkolnego (77%), nauczyciela (45%) dyrektora (11%), kogoś innego (9%), katechety/ księdza (2%), nikogo (2%),

- w placówce, w której pracują podejmowane są działania takie jak: programy profilaktyczne, rozmowy i pogadanki, spotkania z przedstawicielami służb i ekspertami, szkolenia i warsztaty dla nauczycieli i rodziców, wycieczki, prowadzenie lekcji z zakresu

radzenia sobie ze stresem i treningu umiejętności społecznych, monitoring i dyżury nauczycieli, zwracanie uczniom uwagi, gdy zachowują się agresywnie, wyciąganie konsekwencji, wyjaśnianie zaistniałych sytuacji i naprawianie ewentualnej szkody, np. przeproszenie poszkodowanego, współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem rodzinnym, Zespołem Interdyscyplinarnym, powołany zespół do zwalczania przemocy, terapia,

- potrzeby, jakie zauważalne są w obszarze profilaktyki przemocy w szkole to głównie: spotkania i warsztaty ze specjalistami, również z policją, podnoszenie świadomości uczniów na temat zagrożeń i konsekwencji przemocy, więcej plakatów, większa współpraca z rodzicami, integracja zespołów klasowych, uświadomienie młodzieży na krzywdę innych, zajęcia dotyczące empatii i regulacji emocji, monitorowanie każdego miejsca w szkole, rozmowy o mobbingu i stalkingu, aktywna współpraca instytucji, organizowanie dni profilaktyki, warsztaty dla rodziców, większa dyscyplina rodziców, większa liczba psychologów i pedagogów, mediator szkolny,

- widoczna jest potrzeba szkoleń z zakresu uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy, stalkingu, hejtu, patotrości i ich wpływu na młodych ludzi, radzenia sobie z problemami i stresem u dzieci, skuteczna rozmowa ze sprawcą przemocy i ofiarą nakierowana na ujawnienie przemocy domowej przy występujących jej oznakach na ciele, praca z trudnym uczniem, zapobieganie agresji i przemocy, pomoc prawna w sytuacji przemocy, pomoc dziecku w rodzinie dysfunkcyjnej, współpraca z rodzicami przemocowymi, używki (dopalacze, alkohol), trening zastępowania agresji i złości, rozpoznawanie depresji, wdrażanie Niebieskiej Karty, uświadamianie uczniom konsekwencji nieodpowiedniego zachowania, Rady WDN, osamotnienie w wieku młodzieńczym, asertywność i rozwiązywanie konfliktów, konsekwencje prawne dla nieletnich za stosowanie przemocy, niedostosowanie społeczne,

- 89% nauczycieli uważa, iż uczniowie czują się bezpiecznie na terenie szkoły, do której uczęszczają, równocześnie w celu zwiększenia bezpieczeństwa rekomendują podjęcie działań takich jak: uświadomienie uczniom konsekwencji nieodpowiedniego zachowania (82%), zwiększenie kar za nieprzestrzeganie regulaminu szkoły (43%), organizowanie spotkań z policją na temat bezpieczeństwa (41%), zwiększenie dyscypliny wobec uczniów (36%), zwiększenie ilości zajęć na temat przemocy/agresji i ich konsekwencji (32%), zamontowanie monitoringu (16%), wyostrenie dyżurów nauczycieli podczas przerw (5%).

VII. 3. Opinie mieszkańców

Badania wśród mieszkańców pokazują, że:

- najczęściej występujące problemy w mieście to uzależnienia (alkohol, narkotyki, hazard) – według 55%, a kolejno przemoc, którą wskazało 29 %, problemy wychowawcze 28%, bezrobocie 23%,

- 47% uważa, że przemocy najczęściej doświadczają dzieci, a kolejno kobiety – 36%, jako sprawców przemocy ankietowani najczęściej wskazywali mężczyzn (73%), a osoby, które były świadkami przemocy (47%) reagowały na nią: zwracając uwagę oprawcy – 42%, dzwoniąc na policję – 29%, 13% deklarowało, że szybko oddalali się z miejsca zdarzenia, natomiast 9% udawało, że nie widzi zaistniałej sytuacji,

- 90% badanych uważa, iż w mieście Lubiąż dochodzi do przemocy, a miejscami/okolicznościami jej występowania są najczęściej: park (57%), szkoła (56%) dom (49%), osiedle (48%), imprezy masowe (47%),

- ponad połowa ankietowanych (60%) czuje się bezpiecznie w swoim mieście,

- w sytuacji doświadczania przemocy zwróciliby się na policję (73%), do bliskiej rodziny (37%) bądź przyjaciół (34%), natomiast niski wynik uzyskały: Zespół Interdyscyplinarny (4%) i Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (3%),
- osobom doświadczającym przemocy można pomóc poprzez zgłoszenie faktu na policję (65%), wskazanie instytucji pomocowych (57%), wsparcie emocjonalne (48%) czy wesprzeć finansowo (13%), jednak 9% badanych, jako rozwiązanie uznało, iż należy taką osobę uspokoić mówiąc, że nic się nie stało, a 7%, że nie ma możliwości pomocy,
- ludzie stosują przemoc, ponieważ doświadczali przemocy w dzieciństwie (54%) nie potrafią radzić sobie ze swoimi emocjami (52%), muszą dominować nad innymi, by poprawić poczucie własnej wartości (42%) czy traktują przemoc, jako metodę wychowawczą (33%),
- 40% badanych uważa, iż „klaps” nie jest formą przemocy,
- według określonego odsetka: przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol (62%), przemoc występuje tylko w rodzinach dysfunkcyjnych (30%), w sprawy rodziny nie należy się wtrącać (23%), klaps wobec dziecka jest wychowawczy (17%), gwałt w małżeństwie nie istnieje (7%), kobieta powinna się wstydzić, jeżeli doznaje przemocy (7%), jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył (2%),
- 58% ankietowanych mieszkańców nie zna instytucji przeciwdziałania przemocy znajdujących się w środowisku lokalnym,
- 68% deklaruje, iż ma zaufanie do instytucji, jaką jest Ośrodek Pomocy Społecznej, natomiast 37% zarzuca bagatelizowanie problemów i rodzin, które były lub są pod opieką ośrodka, krótkotrwałe, powierzchowne i nieskuteczne działania „związane ręce” względem prawa, niekompetencję osób pracujących (nieuczciwość, brak etyki zawodowej w pracy), zbyt duże obciążenie pracowników socjalnych, biurokrację przewyższająca ideę pomagania oraz brak empatii,
- w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej powinny nastąpić takie zmiany jak: traktowanie wszystkich zgłoszeń poważnie, zwiększenie kar dla sprawców przemocy, zwiększenie kontroli rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych, edukacja w szkołach i wśród społeczeństwa oraz darmowa pomoc psychologiczna, terapia, w tym DDA.

VII. 4. Opinie specjalistów

Badania wśród specjalistów pokazują, iż:

- wszyscy zadeklarowali, że w swojej pracy spotykają się z problemami wychowawczymi, problemem uzależnień, przemocy w rodzinie, bezrobocia, niepełnosprawności i trudności w samodzielnym zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz ubóstwa,
- 48% specjalistów rozmawia z osobami doświadczającymi przemocy tylko wtedy, gdy jest to konieczne,
- właściwa współpraca w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie występuje z takimi instytucjami jak Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Kuratorów, Punkt Konsultacyjny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd, Szkoła. Analogicznie do powyższego wyniku specjaliści wskazali, iż brak współpracy występuje z takimi instytucjami jak Ośrodek Zdrowia, Kościół, Szpital oraz Prokuratura,
- specjaliści, jako główny czynnik utrudniający pracę w zakresie przeciwdziałania przemocy wskazali nadmiar obowiązków, a około ¼ uważa, iż praca w obszarze przemocy jest zbyt dużym obciążeniem emocjonalnym, oraz że borykają się z brakiem współpracy interdyscyplinarnej,
- tylko 24% spośród badanych deklaruje, iż korzysta z superwizji lub grupy wsparcia,

- według specjalistów by zmniejszyć zjawisko przemocy w mieście należy prowadzić kampanie profilaktyczne, edukować społeczeństwo, zwiększyć współpracę między instytucjami zajmującymi się przemocą, zatrudniać większą liczbę specjalistów oraz zmienić podejście osób pracujących w obszarze przemocy przez zwiększenie ich zaangażowania oraz świadomości.

VIII. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Z danych przekazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu wynika, że z pomocy społecznej w roku 2023 skorzystało 348 osób z 238 rodzin. Najczęstszymi powodami korzystania z owej pomocy były: ubóstwo (190 osób), niepełnosprawność (145 osób), bezrobocie (143 osoby), długotrwała lub ciężka choroba (110 osób). Wymienione sytuacje i zjawiska są czynnikami, które mogą mieć wpływ na obecność przemocy w rodzinie, zwłaszcza, że pod opieką ośrodka znajdowały się w analizowanym czasie rodziny, w których zachodziło podejrzenie występowania przemocy domowej.

IX. Sprawozdanie z działalności funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego

LICZBA POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ/INICJATYW	OKRES SPRAWOZDAWCZY		
	2021	2022	2023
-liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	5
-liczba prowadzonych spraw,	46	59	46
-zakończonych,	24	44	27
-w toku	22	15	19
-liczba powołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych,	43	37	31
-zamkniętych,	24	22	14
-działających	19	15	17
-liczba posiedzeń – spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych	146	163	165
-liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,	43	37	34
-zakończonych	24	22	14

Tabela 1. Sprawozdanie z działalności funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubaniu za lata 2021-2023.

Poniżej szczegółowo opisano działania zrealizowane w 2023r. (ostatni pełny rok w momencie tworzenia niniejszego programu styczeń-maj 2024r.).

- uczestnictwo w szkoleniu dla przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych z zakresu „Działalności zespołu interdyscyplinarnego oraz

grup diagnostyczno-pomocowych w myśl znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”

- uczestnictwo Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w spotkaniu dotyczącym realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu,

- upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych w formie ulotek o tematyce przeciwdziałania przemocy, form przemocy, uzależnień, form wsparcia oraz punktów na terenie miasta Lubań, do których mogą zgłosić się osoby doznające oraz stosujące przemoc,

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Smolniku pod kątem poradnictwa specjalistycznego udzielanego mieszkańcom miasta doświadczającym przemocy domowej (skorzystanie ze wsparcia psychologicznego mającego na celu przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia),

- organizowanie warsztatów dla rodziców Podnoszących Umiejętności Rodzicielskie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Smolniku,

- organizowanie warsztatów szkolnych dla dzieci pt. „Hejting w sieci” oraz „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć”,

- realizowanie programów pt. „Poruszające bajki o emocjach”, „Unplugged” oraz „Przyjaciele Zippiego”,

- opublikowanie 15 artykułów w dwutygodniku Ziemia Lubańska dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej,

- współpraca z Punktem Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu w zakresie zapewnienia pomocy psychologiczno - terapeutycznej oraz prawnej,

- przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych, której jednym z obszarów badań było zjawisko występowania przemocy na terenie miasta Lubań.

X. Sprawozdanie z działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu

W 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy przy Urzędzie Miasta Lubań została udzielona pomoc konsultanta, terapeuty, psychologa/specjalisty ds. przemocy łącznie dla 737 osób, w tym:

- 464 kobiet , 252 mężczyzn i 21 dzieci,
- 120 osób skierowano do terapeuty (w tym 43 w związku z przemocą),
- 455 osób skierowano do psychologa (w tym 43 w związku z przemocą),
- osoby nadużywające alkoholu motywowane i inspirowane do podjęcia terapii w rodzinach, w których wychowywanych jest 473 dzieci,
- 19 osób uzależnionych od alkoholu skierowano do odbycia terapii stacjonarnej,
- 14 osób skierowano do innych placówek pomocniczych i specjalistycznych w zakresie uzależnienia od narkotyków i hazardu,

- przyjęto 9 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania procedury poddania się leczeniu odwykowemu, skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu,
- udzielono 1170 porad i konsultacji telefonicznych.

XI. Dane z Komendy Powiatowej Policji

LICZBA I RODZAJ POSZCZEGÓLNYCH INTERWENCJI/PRZESTĘPSTW	OKRES SPRAWOZDAWCZY	
	2022	2023
liczba interwencji domowych	196	278
dane dotyczące nietrzeźwych kierowców, zabranych praw jazdy z tego powodu – ujawniono, nietrzeźwych kierowców, brak prowadzonej ewidencji zatrzymanych praw jazdy	58	87
rozboje	5	1
bójki i pobicia	3	4
uszkodzenie ciała	10	4
kradzieże	249	120
kradzieże z włamaniem	145	72
kradzieże samochodów	13	4
zniszczenie mienia	59	38
przestępstwa narkotykowe	58	64
wypadki	10	6

Tabela 2. Zestawienie liczby i rodzaju interwencji/przestępstw na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu za lata 2022-2023.

Analizując powyższą tabelę w większości kategorii zauważa się tendencję malejącą porównując lata 2022 i 2023. W kontekście niniejszego programu istotny jest wzrost interwencji domowych, których odnotowano w 2022r. 196, natomiast w 2023r. odnotowano 278 interwencji.

XII. Analiza SWOT

Analiza SWOT to metoda, dzięki której możliwe jest zastanowienie się, jak poszczególne zasoby warunkują dalszy potencjalny rozwój, a wyróżnić tu można dwa etapy:

- pogrupowanie wszystkich zdiagnozowanych czynników na pozytywne i negatywne,
- podział czynników pozytywnych, jak i negatywnych na wewnętrzne i zewnętrzne

WEWNĘTRZNE ASPEKTY

ZE W NE TR ZN E AS PE KT Y	SILNE STRONY – S (STRENGTHS)	SŁABE STRONY – W (WEAKNESSES)	ZE W NE TR ZN E AS PE KT Y
	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie i stabilnie funkcjonujący system pomocy społecznej - stałe podnoszenie kwalifikacji osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy - powołany Zespół Interdyscyplinarny - funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu oferującego bezpłatne porady specjalistów - system wsparcia przez pedagogów i psychologów szkolnych, specjalistów w Ośrodku Wsparcia Dziennego oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - funkcjonowanie Uniwersytetu III wieku - oferta bezpłatnego spędzania wolnego czasu, aktywności kulturalnej i sportowej, w tym skierowanej do seniorów - współpraca miejskich instytucji w zakresie współorganizowania wydarzeń i kształtowania oferty aktywności, w tym współorganizowanie wydarzeń profilaktycznych - działania edukacyjne, profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży jak i dorosłych mieszkańców miasta Lubią 	<ul style="list-style-type: none"> - słaba współpraca z przedstawicielami ochrony zdrowia - brak chętnych do udziału w programach korekcyjnych dla osób stosujących przemoc domową - motywowanie osób dotkniętych przemocą do współpracy, korzystania ze specjalistycznych form pomocy, podejmowania konsekwentnych działań (być może wynikające z braku zaufania do przedstawicieli instytucji pomocowych) - brak możliwości zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą domową na terenie miasta Lubią ze względu na brak mieszkań chronionych - nadmierne obciążenie obowiązkami służbowymi osób zaangażowanych w system przeciwdziałania przemocy - niechęć mieszkańców do korzystania z instytucji pomocowych - niewiedza mieszkańców o instytucjach pomocowych - niewystarczająca ilość mieszkań w zasobach komunalnych - niska świadomość społeczna dotycząca definiowania, rozpoznawania zachowań przemocowych - brak Poradni Uzależnienia oraz Współzależnienia na terenie miasta Lubią 	

SZANSE – O (OPORTUNITES)	ZAGROŻENIA – T (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie kompleksowej pomocy specjalistów - zbieżność i komplementarność z działaniami planowanymi w powiecie lubańskim - sprawnie działające instytucje świadczące pomoc osobom znajdującym się w kryzysie - zwiększenie skuteczności służb/instytucji pomocowych - poszerzenie wiedzy w zakresie oferty pomocowej na terenie miasta Lubań - wzrost zaufania mieszkańców do służb/instytucji pomocowych - wyższa, jakość życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa - większe inwestowanie w kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży - dostrzeganie ważności w działaniach profilaktycznych - podniesienie ogólnego dobrostanu mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - degradacja więzi rodzinnych, powiększający się odsetek rodzin dysfunkcyjnych - wzrost agresywnych zachowań, także wśród dzieci i młodzieży - wzrost przestępczości - bierność wobec zjawiska przemocy - akceptacja zachowań przemocowych - niepodejmowanie prób szukania pomocy - niska solidarność społeczna, postawy dyskryminujące i wykluczające - wzrost przypadków występowania chorób somatycznych, osób dotkniętych depresją, odczuwających lęk, bezsilność, bezradność, o niskim poczuciu własnej wartości, żyjących w chronicznym stresie - spadek odporności psychicznej i ogólnej kondycji społeczeństwa oraz rozbicie więzi społecznych - wykorzystywanie procedury „Niebieskie Karty” w sprawach konfliktowych - etykietowanie i stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne - obniżona jakość życia mieszkańców
ZEWNEŹRZNE ASPEKTY	

Tabela 3. Analiza SWOT miasta Lubań – ujęcie wielowymiarowe.

XIII. Realizacja programu

Na podstawie diagnozy występowania/oszacowania skali zjawiska przemocy na terenie miasta Lubań oraz dokumentów i danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wnioskować można, że w mieście Lubań dochodzi do przemocy, zarówno w rodzinach, jak i w szkołach. Widoczne są podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy przez takie instytucje/służby jak np.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja czy Urząd Miasta. W sposób bardzo widoczny zaznaczają się potrzeby dotyczące specjalistycznego wsparcia w sytuacji zaistnienia przemocy, rzetelnej i jasnej informacji na temat placówek, które taką pomoc świadczą oraz edukowania i podnoszenia świadomości w zakresie zjawiska przemocy. Powyższe spostrzeżenia pozwoliły na opracowanie szczegółowych rekomendacji dotyczących proponowanych działań profilaktycznych na terenie miasta Lubań, które powinny pomóc w skutecznej – interdyscyplinarnej współpracy instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

XIV. Obszary realizacji programu i ich uszczegółowienie

Obszar 1: Profilaktyka i edukacja społeczna - działania informacyjne i edukacyjne: obszar kierowany do mieszkańców Lubania, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową:

- poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, jak również specjalistycznych służb na temat zjawiska przemocy domowej oraz zapobiegania jej, w tym mitów panujących w powszechnej opinii, które obalają fakty dotyczące przemocy, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- przedstawianie mechanizmów powstawania przemocy w środowisku domowym, jak również jednoznaczne wskazanie na ich negatywne konsekwencje, w tym wysoką szkodliwość społeczną,
- prowadzenie kampanii społecznych promujących metody wychowawcze bez użycia przemocy, w tym kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- szerzenie wiedzy na temat przemocy wśród dzieci i młodzieży, by każdy z uczniów potrafił rozpoznać zjawisko przemocy oraz jej formy,
- klarowna komunikacja (również online) z lokalną społecznością zwiększająca wiedzę o sposobach postępowania w przypadku bycia osobą doznającą przemocy lub świadkiem przemocy,
- w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej.

Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową – działania wspierające:

- promocja sieci i poszerzanie oferty placówek udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, w tym: punktów konsultacyjnych oraz innych instytucji świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej,
- oferowanie uczestnictwa w grupach wsparcia.

Obszar 3: Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową – działania korekcyjne:

- promocja sieci placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób stosujących przemoc domową, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne,
- motywowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w ww. programach,
- skuteczne egzekwowanie konsekwencji wobec osób stosujących przemoc domową.

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – działania rozwojowe:

- organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, superwizji i grup wsparcia dla wszystkich przedstawicieli służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy (treningi kompetencji),
- praca nad postawą do gotowości interdyscyplinarnego podejścia do problemu przemocy domowej.

XV. Uwagi końcowe

Przeprowadzona analiza danych pozwoliła na przedstawienie możliwie kompleksowego i rzetelnego obrazu sytuacji w mieście Lubań i wskazała aktualny stan rzeczy tj. czynniki warunkujące zjawiska przemocowe, złożone problemy w tym zakresie czy brak właściwych narzędzi do pracy. Niniejszy program jest jednak programem ramowym – wytycza kierunki działania i wskazuje ich propozycje, może, zatem podlegać modyfikacjom uwzględniającym bieżące wyzwania wynikające z potrzeb lokalnej społeczności, czyli mieszkańców miasta Lubań.

Wskazanie na konieczność prowadzenia konsekwentnych i zorganizowanych działań warunkujących formację lokalnej społeczności, w tym konkretnych grup czy środowisk oraz osób kształtujących politykę przeciwdziałania przemocy jest podstawowym założeniem do realizowania niniejszego programu.

Warto też zaznaczyć, iż do działań należy angażować lokalnych specjalistów – być może posłuży to kształtowaniu właściwych wzorców postępowania miejscowej ludności.

Przewidywanymi efektami (rezultatami) realizacji poszczególnych działań są:

- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej (wzmacnianie postawy braku akceptacji dla przemocy domowej, co przyczyni się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa u osób jej doświadczających),
- wzrost świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy (szerokie rozpowszechnianie informacji o możliwościach służb zaangażowanych w działania na rzecz osób doświadczających przemocy domowej oraz dostępnych formach pomocy; programy profilaktyczne w szkołach) i adekwatne reagowanie w przypadku bycia świadkiem przemocy,
  - spadek liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą domową,
  - zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doświadczającym przemocy,
  - usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową,
  - udzielanie profesjonalnej pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie, że są osobami stosującymi przemoc domową,
  - podniesienie, jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej.

Załącznik nr 1 Wzór sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Lubaniu na lata 2024-2030

L.p	Zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźnik realizacji celu
1.	Opracowanie aktualnej diagnozy zjawiska przemocy domowej	Realizatorzy Programu, Partner zewnętrzny	Liczba opracowanych diagnoz -
2.	Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy domowej	Placówki oświatowe, KPP, PCPR	Liczba projektów – Liczba uczestników: ogółem – w tym: dzieci – młodzież – dorośli -
3.	Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach dotkniętych przemocą domową	MOPS, PCPR, placówki oświatowe	Liczba osób objętych poradnictwem – Liczba warsztatów zorganizowanych dla rodziców – Liczba rodzin objętych pomocą asystenta -
4.	Organizowanie szkoleń związanych z tematyką przemocy domowej dla pracowników (szkolenia organizowane wewnątrz w placówkach)	PCPR, organizacje pozarządowe, KPP, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe	Liczba szkoleń – Liczba uczestniczących pracowników -
5.	Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych	PCPR, organizacje pozarządowe, KPP, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, MKRPA	Liczba kampanii, w których wzięto udział -
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	MOPS, PCPR	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub w związku z przemocą domową- Liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej - Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej - Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej -
7.	Udzielenie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym	MOPS	Liczba rodzin objętych pomocą –

	przemocą domową		
8.	Organizowanie pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy domowej	Punkt Konsultacyjny, organizacje pozarządowe, MOPS, Placówki oświatowe	Liczba osób objętych pomocą: Ogółem – W tym: pomocą psychologiczną – pomocą prawną – pomocą terapeutyczną – Liczba grup wsparcia – Liczba grup terapeutycznych –
9.	Upowszechnianie informacji w zakresie form i miejsc uzyskania wszechstronnej pomocy przez osoby dotknięte przemocą domową	MOPS, KPP, MKRPA, Punkt Konsultacyjny, PCPR, Sąd, Prokuratura, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	Liczba rozdystrybuowanych poradników, ulotek – Liczba umieszczonych informacji na stronach internetowych, w prasie lokalnej -
10.	Organizacja wypoczynku dla dzieci wychowujących się w rodzinach wieloproblemowych w tym z problemowych w tym z problemem przemocy domowej	MOPS	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku z rodzin z problemem przemocy domowej -
11.	Funkcjonowanie Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Zespół Interdyscyplinarny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba spotkań ZI – 2. Liczba powołanych grup diagnostyczno–pomocowych – 3. Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych - 4. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie karty” – <p>w tym: kobiet – mężczyzn – dzieci –</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” – <p>w tym przez: KPP - MOPS – MKRPA – Oświatę – Służbę Zdrowia –</p>

			6. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” - z uwagi na: ustanie przemocy – brak zasadności podejmowania działań -
12.	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	MOPS, KPP, MKRPA, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe	Liczba wszczętych postępowań oraz odmów w sprawach związanych z przemocą domową – Liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury - Liczba wniosków skierowanych do Sądu – Liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku z przemocą domową-
13.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, które nadużywają i/lub są uzależnione od alkoholu	MOPS, KPP, MKRPA	Liczba wniosków do MKRPA dotyczących osób stosujących przemoc domową – Liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe – Liczba spraw skierowanych do biegłych – Liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do Sądu -
14.	Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznym	Zespół Interdyscyplinarny, PCPR	Liczba programów korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych – Liczba osób skierowanych do w/w programów – Liczba osób, które ukończyły w/w programy – Liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia w związku z nie spełnieniem obowiązku dostarczenia zawiadomienia o ukończeniu w/w programów -
15.	Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz gryp diagnostyczno-pomocowych poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, superwizjach	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba zorganizowanych szkoleń – Liczba uczestników -

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu,
KPP – Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu,
MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu,
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.